



ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒုၤသဝီပုၤ

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ

လါအိးကထိဘၣ် ၂၇သီ, ၂၀၂၃န့ၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 23-109-11

ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ- တၢ်ဖိၣ်န့ၢ်ပုၤသဝီဖိ ဒ်တၢ်ဒိသဒၢစုက ဝဲၤ, ပယီၤသး တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်, ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဆူၣ်ဖျိဆူၣ် ဖဲမူကီၢ်ဆၣ်, လါမးရး ၂၀၂၃န့ၣ်

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်လၢ မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ် ဖဲလါမးရး ၂၀၂၃န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမးရး ၂၀သီ, ၂၀၂၃န့ၣ်န့ၣ်, ပယီၤသး ခိၣ်ချ့သးတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-၇၇ ဒီး အသးပာ်ဖိၣ်တဖၣ် ဖိၣ်န့ၢ်ဝဲပုၤသဝီဖိ (၂၂) ဂၤဖဲအလဲၤ န့ၣ်လီၤလၢအ---သဝီ ဒီး ဘ---သဝီ, ဖဲန့ၣ်သၤကွၢ်ကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဖိၣ်န့ၢ်ဝဲပုၤသဝီဖိတဖၣ် အံၤဝဲဒီး သူဝဲလၢတၢ်ဒိသဒၢစုကဝဲအဂီၢ် ဒ်သိးတၢ်သုတထီၣ်ဒုးအိၤတဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒိးဘၣ်, ပယီၤသးတဖၣ် ဟံးန့ၢ်ကွံာ် စ့ၢ်ကိးဝဲ ပုၤသဝီဖိအကျိၣ်စ့, ထူၣ်လွဲၣ်စ့, ဒီး တၢ်ထူးတၢ်တီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတနံၤဃီန့ၣ်, ပယီၤသးခးလီၤစ့ၢ်ကိးဝဲ ကျိဖးဒိၣ် ဒီးကွံာ်လီၤဝဲမ့ၣ်ပိၢ်တဖၣ်လၢ ခြိ (drone) ဖဲဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်ခးလီၤတၢ်အဃိ, ပုၤသဝီဖိအဟံၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဒိဟးဂီၤကွံာ်ဝဲဒီး အကျိၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးစ့ၢ်ကိးဝဲဒီး ကျိချိပိၢ်ဖးအက့ၢ်အခိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.¹

(၁) တပတီၢ်- တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကလုာ်	တၢ်သုသဝီဖိဒ်သိး တၢ်ဒိသဒၢစုကဝဲၤ, တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ဆူၣ်ဖျိဆူၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ	လါမးရး ၂၀သီ, ၂၀၂၃န့ၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရူၢ်, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရ့ၣ်)	အ---သဝီ, န---သဝီ, န့ၣ်သၤကွၢ်ကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒိးန့ၢ်ဘၣ်အိၤဖဲ လါမးရး ၂၀၂၃န့ၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ်အိၤလၢ လီၤကဝီၤပုၤမၤသကိး တၢ်တဂၤ ဖဲချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအိၤ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ် အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၤကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၤကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအိၤလၢအဝဲနီၢ် ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ကွဲးရဲပုၤအိၣ်ထီၣ်အိၤ ဖဲပုၤနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

ပှါလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ					
မံၤ	စီၤ ၁---	နီၢ်ဒ---	နီၢ်အ---	စီၤ၈---	စီၤဟ---
သးနံၣ်	၄၄	၃၈	၆	၄၀	၃၉
မုၢ်/ ခွါ	ခွါ	မုၢ်	မုၢ်	ခွါ	ခွါ
ကလုာ်	ကညီ	ကညီ	ကညီ	ကညီ	ကညီ
ဟံၣ်ဖိဃီဖိ အိၣ် / တအိၣ်	အိၣ်	အိၣ်	-	သဘျုး	အိၣ်
တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ	ထူစံာ်	ပှါဆါတၢ်ဖိ	-	တၢ်မၤဒီးလဲ	ထူစံာ်
တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ	ဘျုးဒး	ခရံၣ်ဖိ	-	မိၢ်လုာ်လၢ	ဘျုးဒး
တၢ်ဟံမုၢ်ဒါ/ လီၢ်လၢ	သဝီဖိ	သဝီဖိ	-	သဝီဖိ	သဝီဖိ
အိၣ်ဆိးဒုသဝီ	အ---သဝီ	အ---သဝီ	အ---သဝီ	အ---သဝီ	အ---သဝီ

ပှါလၢအမၤအပယုဲတၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ				
မံၤ	လီၢ်လၢ	သးကျိၤ/ သးရ့ၣ် / သးတြိၤ	အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလီၢ်ကျဲ / သးကလၢၤ	အိၣ်အမံၤဒီးလီၢ်လၢ
တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ	ခိၣ်ချ့သးတြိၤ-၇၇ ဒီး အသးဟံၣ်ဖိတဖၣ်	သးအါဖုဟံၣ်ဖိ	တသ့ၣ်ညါ

(၂) တပတီၢ်- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရဲးပှါပှါနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထိန်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.

KHRG ပျီပှါပှါထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိ မၤတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွါဒီး ပှါတူၢ်ဘၣ်တၢ်သၢၤဂၤဒီး အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂. ကွဲးနီၣ်ပှါလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲဒ်လဲၣ်.

ပှါဟ့ၣ်တၢ်ကစီၣ် ၂၇ၤ အကျိၤမ့ၢ်ဝဲပှါတူၢ်ဘၣ်တၢ်အကစၢ်, ဒီး တဂၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲပှါတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိဃီဖိန့ၣ်လီၤ. (သဝီဖိလၢ တၢ်ဖိန့ၢ်အီၤခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၂၂) ဂၤ ဘၣ်ဆၣ် KHRG အပှါ မၤဘၣ်တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွါဒီးပှါတူၢ်ဘၣ်တၢ် န့ၢ်ထဲ (၃) ဂၤဒီး အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၃) တပတီၢ်- ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်

ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်.

ဖဲလါမးရှး ၂၀၁၆, ၂၀၂၃နံၣ် ဂီၤခီ ၄န့ၣ်ရံၣ်တခီန့ၣ်, ထံၣ်ကီၢ်တၢ်ပတီၢ်ပြးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) အသးဖိတဖၣ် လၢအအိၣ်ဖဲ န့ၣ်သၢကွဲးအတံၤ, န့ၣ်သၢကွဲးကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရံၣ်န့ၣ်, ခးလီၤဝဲကျိၤဖးဒိၣ် (၈) ဖျါဒီး လၢအကျိၤ (၃) ဖျါ န့ၣ် လီၤတဲာ်ဝဲဆူ အ---သဝီပူၤ, အဂၤ (၅) ဖျါန့ၣ် လီၤတဲာ်ဝဲလၢသဝီကပၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲဂီၤခီ ၅ န့ၣ်ရံၣ်တခီန့ၣ်, ပယီၤသးသ့ၣ် တဖၣ် လၢအအိၣ်ဖဲ ယုၤဒွဲးကီ, လၢအမ့ၢ် အ---သဝီခိၣ်ထီၣ်န့ၣ်, ခးလီၤဝဲကျိၤဖးဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ် (၆၇)ဖျါန့ၣ်လီၤ. မိထးချံ လီၤတဲာ်လၢ ဘ---သဝီပူၤ (၁၇) ဖျါ, ဖ---သဝီပူၤ ၁၀ ဖျါဒီး လၢဘ---သဝီအစံာ်ပျီပူၤ (၄၀) ဖျါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီ, ပုၤသဝီဖိအဟံၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဒိဟးဂီၤဝဲ, ယုၣ်ဒီးအကျိၢ်, ပနၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဒိစ့ၢ်ကီၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဝံၤဒီး ဖဲဂီၤခီ ၁၀း၅၀ မံးနံးန့ၣ် ပယီၤ သးကွံာ်လီၤစ့ၢ်ကီၢ် မ့ၣ်ပိာ် (၃) ဘျီလၢ ယ---သဝီပူၤ, မူဟံၣ်ကဝီၤလီၤဆီန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် တၢၤလီၤမ့ၣ်ပိာ်ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၆) ဖျါန့ၣ်လီၤ. ခီဖျါလၢတၢ်ခးလီၤကျိၤဒီး တၢ်ကွံာ်လီၤမ့ၣ်ပိာ်အယီ, ပုၤသဝီဖိလၢ န့ၣ်သၢကွဲးကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၣ်တဖၣ်ဘၣ်ယုၣ်မ့ၣ် ဟးဖျိးဝဲဆူတၢ်လီၤအဂၤတစီၢ်တလီၤ ဒီးက့ၢ်က့ၢ်ဝဲဆူအသဝီပူၤ ဖဲတၢ်ခးလီၤတၢ်ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးဖိတဖၣ်ဟံးန့ၣ်ဝဲ ပုၤသဝီဖိ နီၢ်ဂ---အစု ၇၀၀,၀၀၀ က့း, လၢန့ၣ်သၢကွဲးကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ဒီး ဟံၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကီၢ်ဝဲ လီၤတဲာ် (၂) ဖျါ, လၢအပၣ်ယုၣ်ဒီး အဖိမ့ၣ်အလီၤတဲာ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါမးရှး ၂၀၁၆, ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ်, ပယီၤသးဖိ ၅၀ တုၤ ၇၀ ဂၤယုၣ်ယုၣ် လၢ ခိၣ်ချးသးတြီၤနီၣ်ဂံၢ်-၇၇ ဒီးအသးဟံၣ်ဖိၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤဝဲဆူ အ---ဒီး ဘ---သဝီ, ဖဲန့ၣ်သၢကွဲးကရူၢ်, ဒီးမၤဟးဂီၤဝဲ ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဟံၣ်, မၤဟးဂီၤဝဲ ဟံၣ်ပဲတြီၤအနီၣ် ဝံာ်ခံတဖၣ်, ဒီးလုၤခါယုၣ်ဝဲ သဝီဖိအဟုၤသးဒီး မိာ်ဟဲသ့ၣ်, သယံကမူၣ်တဖၣ် ဒိသိးပုၤအိၣ်အိၣ်သုတသ့လၢတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. ပယီၤသးဖိန့ၣ်စ့ၢ်ကီၢ်ဝဲ ပုၤသဝီဖိခဲလၢာ် (၂၂)ဂၤ, ပၣ်ယုၣ်ဝဲဒီး ပိာ်မ့ၣ်, ပိာ်ခွဲၤဒီး ဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အမံၤမ့ၢ်ဝဲ စီၤဟ---, စီၤဒ---, စီၤရ--- (၁၄နံၣ်), စီၤက--- (၁၅နံၣ်), စီၤလ---, စီၤန--- (၁၇နံၣ်), စီၤဒ---, စီၤခ---, စီၤဖ---, စီၤယ---, စီၤရ---, စီၤစ---, စီၤထ---, စီၤည---, စီၤဘ---, နီၢ်ဒ---, နီၢ်အ--- (၆နံၣ်), စီၤဝ---ဒီး စီၤယ---, ဒီးသဝီဖိအဂၤခံဂၤ (လၢတၢ်တသ့ၣ်ညါအမံၤ) ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တချးလၢ ပယီၤသးက့ၢ်ကီၢ်ပုၤသဝီဖိဆူညါဘၣ်န့ၣ်, ပျါကွံာ်ဝဲ ပုၤသဝီဖိ (၆) ဂၤ, လၢအကျိၤ (၂) ဂၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ ပုၤကွံာ်ဂီၤဖါစီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိလၢအအိၣ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ် ပယီၤသးစၢၤထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢပျံၤ ဒီးမၤဝဲ အဟးလၢ ပုၤသးဖိတဖၣ်အမဲာ်ညါဒိပုၤကညီၣ်တၢ်ဒိသဒၢစုကဝဲၤအသိးန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးတဖၣ်မၤပျံၤမၤဖးစ့ၢ်ကီၢ်ပုၤသဝီဖိ လၢ **ကညီၣ်ဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျးသးမ့ၢ်ဒိၣ်** (KNLA) သးမ့ၢ်ဟဲခးအဝဲသ့ၣ်လၢကျဲန့ၣ် တၢ်ကမၤသံကွံာ်အီၤ (ပုၤသဝီဖိတဖၣ်အံၤ) ခဲလၢာ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ဖိၣ်ဃာ်ပုၤသဝီဖိတဖၣ်အံၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်, ပယီၤသးသံကွံာ်သံဒီးဝဲ နီၢ်ဒ--- (သဝီပိာ်မ့ၣ်လၢတၢ်ဖိၣ်န့ၣ်အီၤဒီးသုအီၤဒိ တၢ်ဒိသဒၢစုကဝဲၤအကျိၤတဂၤ) အါမးမ့ၢ်လၢ ပယီၤသးထံၣ်ဝဲ တၢ်ဂီၤမူလၢအလီၤတဲာ်အပူၤ ဘၣ်ဃး အဝၤ, စီၤသ---ဒီး အတံၤ သကိးတဖၣ်လၢ အကူသိးဒီးသးအကူသိး (အယီ ဆိကမိၣ်ဝဲလၢ အတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး ကလုာ်ဒုၣ်ဖိၣ်စုကဝဲၤအသးအိၣ်) န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်ကွံာ်ဝဲ တၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်ထူၣ်အလီၢ်, ယုၣ်ဒီးအနီၢ်ဒိးထူၣ်တခိၣ်, ဒီး စု ၇၀၀,၀၀၀ က့းန့ၣ်လီၤ. တကးဒိးဘၣ် ပယီၤသး ဟံးန့ၣ်ကွံာ်စ့ၢ်ကီၢ် သဝီဖိ နီၢ်ဆ--- (နီၢ်ဒ---အသကိးဟံၣ်ဘူးဒီးအီၤ) အပသံးထူၣ်ဒီး တၢ်ကယၢ်ကယဲလုာ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ် အဂၤတဖၣ် လၢအလီၤလၢစု ၂၅၀, ၀၀၀ က့းန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါမးရှး ၂၁သီ, ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ်, ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် ပျါကွံာ်ဝဲပုၤသဝီဖိလၢအသးပုၤ (၂) ဂၤအယီၤ သဝီဖိလၢအဖိၣ်ဃာ်ဝဲ ခဲလၢာ် အိၣ်တ့ၢ်ဝဲ (၁၄) ဂၤန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အကျါ ပာ်ဃုာ်ဝဲဒီး ဖိသၣ် (၃) ဂၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ စီၤရှး--- (၁၄ နံၣ်), စီၤက--- (၁၅ နံၣ်), စီၤလ---, စီၤန--- (၁၇ နံၣ်) န့ၣ်လီၤ.

စီၤခ--- (လၢအမ့ၢ်သဝီဖိလၢ အ---သဝီ, နၣ်သၤကွၢ်ကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၣ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဖိၣ်န့ၢ်အိၤ, သူအိၤဒဲတၢ်ဒိသဒါစုကဝဲ) တဂၤ တဲဖျါဝဲဒဲအံၤ, “အဝဲသ့ၣ်ဖိၣ်န့ၢ်ပုၤဝံၤန့ၣ် စၢတၢ်ထီၣ်ဝဲပစု ၇ ဂၤ ၈ ဂၤ တစူၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကလဲၤဖဲလဲၣ်န့ၣ် တတဲပုၤတၢ်နီၣ် တမံၤဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်အုန့ၣ်ဂၤလၢပလီၤရးမးအယီၤ ဖိၣ်န့ၢ်ပုၤဝံၤန့ၣ် ပမ့တအဲၣ်ဒီးပိာ်အခံဘၣ်ဆၣ် ပဂ့ၢ်လိာ်အိၤတဘျီနီၣ်တ စဲးဘၣ်. အသးဖိတဂၤန့ၣ်တဲပုၤ ‘တဘျီဆိမိာ်လၢ သုကစံာ်ဖျါနီၣ်တစဲးတဂ့ၤ. သုမ့စံာ်န့ၣ် ပကခးသံသ့လီၤ.’ အယီၤ ပစံာ်က ဘျီဝဲလဲၣ်. ပဟူးမးတဘျီဘၢ.”

ပယီၤသးတဖၣ် ပျါတၢ်ဃာ်ဝဲပုၤသဝီဖိတဖၣ်လၢ ဘ---အကိုတီၤဒါးပူၤဒီး ကးတၢ်ဃာ်ဝဲပဲတြီဒီး နီၣ်ဝံာ်ခံန့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိ လၢတၢ်ဖိၣ်ဃာ်အိၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်အိၣ်ဖဲန့ၣ်, အိၣ်ဖဲန့ၣ်, မံဖဲန့ၣ် ဒီး ဘၣ်အုၣ်ဆါဆိာ်ဆါဖဲတၢ်တဃာ်ဒါအပူၤ ဒိတၢ်ဟးလီၢ်အ သိး ဒီးဘၣ်အိၣ်ဝဲဒဲအံၤ ၅ သီန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးအိးထီၣ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ပဲတြီ တနံၤတဘျီဒိသိးအဝဲသ့ၣ် ကသုစုသ့ခိၣ်ဒီး လုာ်ထံ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် လုာ်ထံဝံၤ, ဒီးဆူၣ်အကူအကၢဝံၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ဘျးလီၤဝဲအသးကူကၢတဖၣ်ဖဲ ဒါးလၢ ပုၤသဝီဖိအိၣ်ဝဲတဖျါန့ၣ်အမဲာ်ညါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဘျးလီၤအကူအကၢလၢ ပုၤသးဖိအိၣ်အလီၢ်ဘၣ် ဒိသိးဒီး KNLA သး ပညိၣ်ခးအဝဲသ့ၣ်သုတဘျီတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် တဲဝဲလၢအဖိၣ်န့ၢ်ပုၤသဝီဖိဒိသိး KNLA သးသုတခး အဝဲသ့ၣ်တဂ့ၤ ဒီးအဝဲသ့ၣ်တမၤအပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ လၢတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.

ပူၤကွံာ် ၅သီ ဖဲလါမးရှး ၂၄သီ, ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ်, ပယီၤသးကိးထီၣ်ဝဲပုၤသဝီဖိလၢအဖိၣ်ဃာ်ဝဲတဖၣ်အံၤဆူအယံၤဒီးသဝီလၢအ အိၣ်ကဒုဝဲတဖျါန့ၣ်အပူၤ ဒီးတဲဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ သုက့ၤသ့လံ. ဝံၤဒီး ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် လဲၤတၢ်ဆူညါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်ပာ်တ့ၢ်ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ လၢအစုစၢတၢ်ဃာ်အသးဒီးပျါ လၢပျါကျါ, ဒိသိးတၢ်မၤအါဆါအါချ့ချ့ သုတန့ၢ်တဂ့ၤ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိတဂၤတဲဝဲဒဲအံၤ, “ဒီဖျါလၢတၢ်ဖိၣ်န့ၢ်ပုၤဒဲအံၤအယီၤ, ပပျါတၢ်ဒိာ်မး ဒီးပုၤဖိသ့ၣ်လၢပကျါ တဂၤ အိၣ်တဆူၣ်ဘၣ် မ့ၢ်လၢအပျါတၢ်ဒိာ်မးန့ၣ်လီၤ. ပုၤသးပုၤလၢပကျါတနီၣ် ဟဲက့ၤတုၤလၢသဝီပုၤဝံၤဘၣ်ကူစါယါဘျီ က့ၤသး” န့ၣ်လီၤ.





တၢ်ဂီၤလၢအဖီခိၣ်အစ့ၣ်တဘျီအံၤ ဟံၣ်ဖျါဝဲ ပှၤသဝီဖိအဟုသးလၢ ပယီၤသးလုၤဃါဃုာ်အိၤဒီး မိၢ်ကံၢ်သၢ်ဒီး သယီၤကမုၢ်တဖၣ် (ဒ်သိး ပှၤသဝီဖိ အိၣ်က့ၤအိၣ်သုတသ့လၢတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ). တၢ်ဂီၤလၢအထွဲဖိခိၣ်တဘျီန့ၣ် ဟံၣ်ဖျါဝဲပှၤသဝီဖိအဟံၣ်လၢ အဘၣ်ဒိဟးဂီၤခိၣ်ဖျါ ပယီၤသးခးလီၤကျိဖး ဒိၣ်ဖဲ န့ၣ်သၢကွၤကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအဖီလၢခံဘျီန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲ ပှၤသဝီဖိအကျိၢ်လၢအဘၣ်ဒိဒီး မိထးချဲပိၢ်ဖးအက့ၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢ အဖီခိၣ်ခံဘျီ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၤလၢ KHRG ဖဲ လၢမးရး ၂၈သီ, ၂၀၂၃န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအဖီလၢခံဘျီန့ၣ် တၢ်ဒိးန့ၢ်အိၤလၢ ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ် ချၢၣ်လွၢ်ထုၣ်ကီၢ်ရဲၣ် ပှၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိအိၣ် ဖဲလၢမးရး ၂၈သီ, ၂၀၂၃န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG/KNU)

(၄) တပတီၢ်- တၢ်ဃုန့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤ၏, ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ပကသု တၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢ တၢ်ကရၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိၢ်

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၤသဘျီတဖုလၢအာၣ် လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၤထီၣ်ပှၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၢ်န့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၤလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟံၣ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမုၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ် ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဘၣ်ဘီ ဒီးအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khr.org အပူၤ သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.